

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
שמחה רוטמן
שרן מרים השכל
יולי יואל אדלשטיין
מנסור עבאס
יצחק פינדרוס
יונתן מישרקי
גלעד קריב

פ/25/3531

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת) (תיקון – חובת דיווח), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 14 בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח–2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 14 –
- (1) בכותרת השוליים, המילים "הוראת שעה" – יימחקו;
- (2) סעיף קטן (ג) – בטל.
2. תחילה דיווח ראשון לפי סעיף 14 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, יימסר לוועדת החוקה בתוך שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

סעיף 14 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח–2007, מחייב את הרשויות החוקרות לדווח לכנסת מדי שנה על יישומו של החוק; הוראה זו נקבעה כהוראת שעה לארבע שנים, ותוקפה פג בסוף שנת 2011, כך שבעשור האחרון אין חובת דיווח. החוק מסדיר את הדרכים שבהן המשטרה רשאית לקבל לידיה נתוני תקשורת המצויים אצל בעל רישיון בזק וכוללים, בין היתר, פרטים אלה: מספר טלפון, שמו של המחזיק בקו, משך השיחה, מועד השיחה, והמיקום שממנו מתבצעת השיחה. נוכח הפגיעה שיכולה להיווצר בפרטיות של אזרחי המדינה, ביקשה הכנסת לקבל דיווח תקופתי על יישום החוק. חובת הדיווח שנקבעה חלה על שורה של נתונים, כולל מספר הבקשות שהוגשו מבית המשפט לקבלת נתוני תקשורת, ופרטים נוספים הנוגעים לבקשות, למספר היתרים שהתקבלו לקבלת

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 72.

נתוני תקשורת במקרים דחופים ללא צו בית משפט, ועוד.

לדברי יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט דאז, מנחם בן-ששון, בהציגו את הצעת החוק במליאת הכנסת, "חובה זו נקבעה כדי לאפשר פיקוח של הכנסת, קרי של הציבור, על האופן שבו הרשות המבצעת מיישמת את החוק, ובחינה עתית של הצורך בתיקון הסדר משפטי זה" (דברי הכנסת, ח' בטבת התשס"ח (17 בדצמבר 2007)).

בפסק דין על עתירה שהוגשה נגד החוק, ציינה נשיאת בית המשפט העליון (דאז) ביניש כי "נראה לנו, כי נוכח הקשיים המלווים את הליכי לידתו של החוק שאף המדינה לא חלקה עליהם, משך הזמן הנדרש להטמעת העקרונות המחייבים את פעולות הרשות, והחשיבות עליה עמדנו שבביקורת עקבית של הכנסת, יש מקום לפעול להארכת תוקפו של סעיף זה. יכול וראוי אף להופכו לקבוע." (בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל ואח').

גם יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט בכנסת התשע-עשרה, חבר הכנסת דוד רותם, עמד בדיון מעקב בנושא על חשיבותו של סעיף הדיווח והציע בדיון להפוך את הוראת השעה להוראה קבועה (פרוטוקול מס' 401 משיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, יום ראשון, ג' בסיוון, התשע"א (05/06/2011)). לפיכך מוצע לבטל את סעיף 14(ג), ובכך לחדש את חובת הדיווח ולהפוך אותה להוראה קבועה, כך שהדיווח הראשון יימסר בתוך שישה חודשים מיום כניסתו לתוקף של התיקון המוצע. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/19/2055).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)